

Begin september liep een demonstratie tegen decentralisatie van Oekraïne uit de hand, toen een rechts-nationalist een granaat naar de politie gooidde. Er vielen 3 doden en circa 140 gewonden.

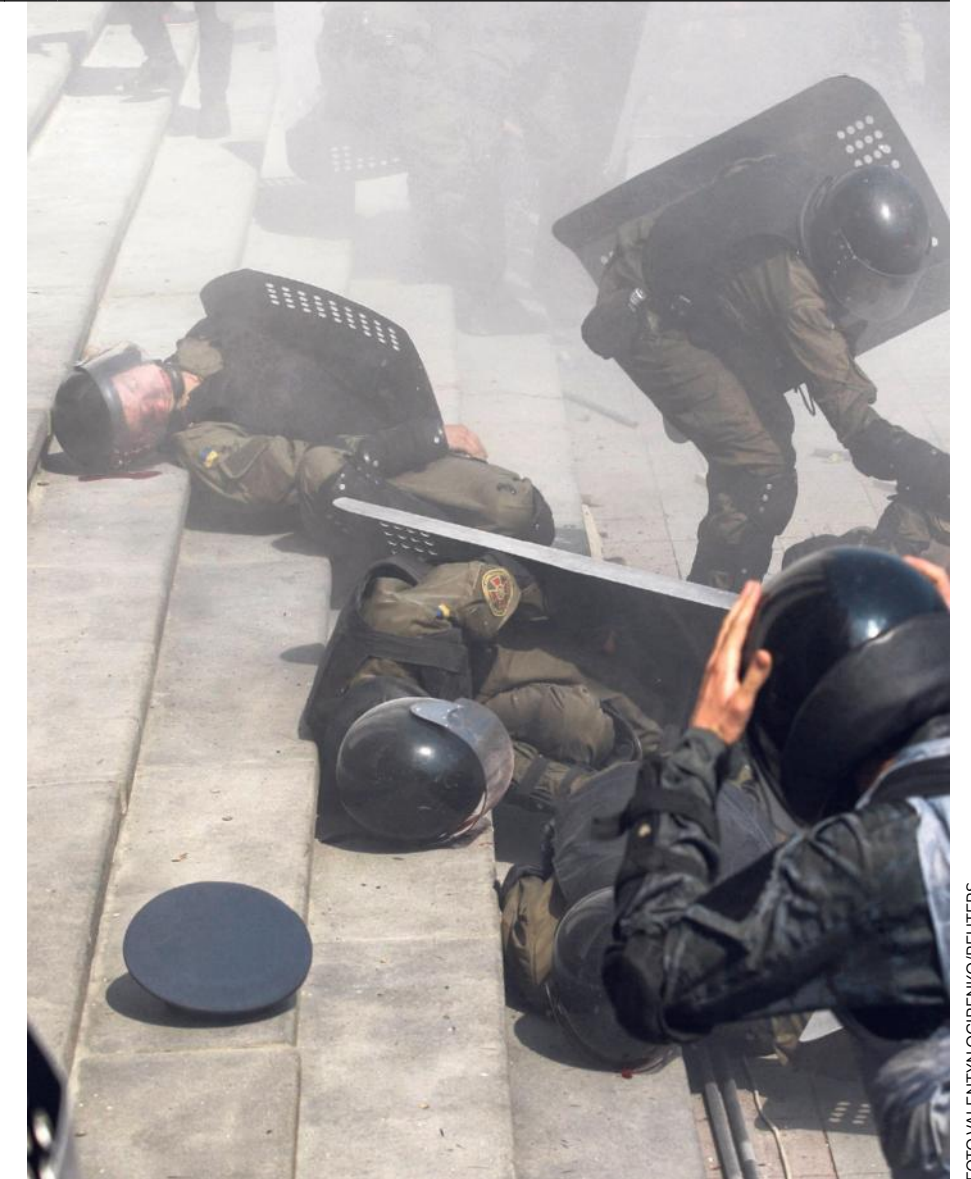

FOTO VALENTYN OGIRENKO/REUTERS

‘Poetin zoekt links en rechts in Europa steun tegen Oekraïne’

Interview

Pavlo Klimkin

Erken dat Oekraïne Europese waarden en beschaving verdedigt tegen Poetin, zegt de buitenlandminister.

Door onze redacteur
Hubert Smeets

DEN HAAG. De Nederlandse „politieke klasse en samenleving zijn robuust” genoeg om het anti-EU-referendum van GeenPeil over onder meer het associatieverdrag van de EU met Oekraïne te kunnen weerstaan, denkt de Oekraïense minister Pavlo Klimkin van Buitenlandse Zaken. De „elite” in Den Haag moet zich volgens hem wel weren. „Het gaat in Oekraïne niet om lokale belangen maar ook onze gemeenschappelijke Europese beschaving en waarden.”

De 47-jarige Klimkin, in Rusland geboren en in Moskou opgeleid, overlegde in Den Haag met minister Bert Koenders over stappen na de publicatie van het MH17-rapport volgende maand. En hij bezocht het Internationaal Strafhof. Het Oekraïense parlement heeft besloten dat het hofjurisdictie krijgt om (oorlogs)misdaden sinds de Maidan-omwenteling van februari 2014 te onderzoeken.

Volgens Klimkin etaleert Oekraïne, dat in 2014 een associatieverdrag met

de EU sloot, zo wederom zijn keuze voor Europa. Het is deze Europese ambitie die de initiatiefnemers van het Nederlandse plebiscliet verwerpen. Zij richten hun pijlen bij uitstek op Oekraïne, dat volgens GeenPeil „in alle opzichten meer Russisch dan Europees” is. Door Kiev van het Kremlin „af te pakken” kiest Nederland partij tegen Poetin en voor de belligerente Porosjenko, aldus de initiatiefnemers. Oekraïne ligt in Russische „invloedsfeer”, stellen ze, met steun van onder meer PVV, SP, Partij voor de Dieren, 50Plus.

Ervaart u het als een mes in de rug dat de oorlog in Donbas wordt gebruikt voor een referendum tegen het Nederlandse regeringsbeleid?

„Het is jammer. Dat Rusland tegen Oekraïne strijdt, heeft niet te maken met het associatieverdrag, maar met het feit dat Oekraïne het gemeenschappelijke huis Europa verdedigt. Voor Moskou is dit een bedreiging voor het Poetin-regime. Oekraïne is deel van de ruimte voor Europese politiek, handel en burgercontact, en verdedigt die. De EU had nooit een effectieve politiek, er was een gebrek aan betrokkenheid en solidariteit. Nu is die solidariteit er. Sancties zijn een waardevol teken van solidariteit. Dat is een doorbraak qua pushen van Rusland. Maar het gebrek aan samenhangende politiek blijft een probleem.”

Intussen heeft Poetin niet alleen

GEBOREN EN GETOGEN RUS

Ruimtevaartfysicus in diplomatiek dienst

Pavlo Klimkin is als zoon van een piloot uit de Sovjetluchtmacht geboren en getogen in Rusland. In 1991, het jaar waarin de Sovjet-Unie uiteenviel en Oekraïne zich onafhankelijk verklaarde, studeerde hij in Moskou af als ruimtevaartfysicus en werkte erna in Kiev voor de Academie der Wetenschappen.

Nadat hij in 1993 zijn diplomatieke carrière bij BZ was begonnen, werd hij in 2010 onderminister in de regering Janoekovitsj.

Klimkin werd ingezet voor de gesprekken over het EU-associatieverdrag. Toen de president eind 2013 zijn handtekening onder dat verdrag terugtrok, wendde Klimkin, toen ambassadeur in Duitsland, zich definitief van hem af. In 2014 haalde president Porosjenko hem terug naar Oekraïne.

aanhangers aan de flanken, als GeenPeil. Ook partijgenoten van de Franse ex-president Sarkozy reizen naar de Krim en legitimeren zo de annexatie. Het Kremlin heeft steeds meer breekijzers in Europa.

„Dat is deel van de hybride oorlogsvoering tegen Oekraïne. Ik geloof in de integriteit van de Europese politieke elite. Maar die moet zich bewuster zijn van Poetins politiek om nauw samen te werken met partijen op de linker- en rechterflank. Niet alleen de EU als unie moet verenigd blijven, ook de politieke klasse in Europa.”

Sarkozy is geen randverschijnsel, maar wellicht de volgende president van Frankrijk.

„De parlementariërs die naar de Krim gingen, werken niet exemplarisch voor de partij van Sarkozy. Maar het anti-Amerikanisme in de Russische propaganda heeft zeker effect op een aanmerkelijk deel van de Franse samenleving.”

Is Moskou ook in Nederland actief?

„Rusland is zeer actief. Maar ik denk dat de Nederlandse politieke klasse heel robuust is.”

Nederland is derde handelspartner van Rusland. Wie betaalt, bestelt de muziek. Bent u bang voor Nederlandse pleidooien om de sancties te ontmantelen?

„De beslissende vraag is of de Nederlandse politiek zo afhankelijk zou willen zijn van Rusland. De sancties

draaien niet om de beperking van handel, ze zijn een instrument om al die Russische troepen, huurlingen en wapens uit Oekraïne te krijgen.”

Hoe definieert u Rusland nu?

„Rusland is een paria geworden. Het is een politieke entiteit die klaar staat om het internationale recht en zijn eigen verplichtingen te schenden. Zie het Boedapest Memorandum.”

Met het Boedapest Memorandum heeft Oekraïne zijn atoomwapens uit handen gegeven. In ruil voor deze eenzijdige nucleaire ontwapening zegden de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk én Rusland toe de Oekraïense onafhankelijkheid en territoriale integriteit te respecteren.

Ook Amerika en het Verenigd Koninkrijk hebben zich niet gehouden aan het Boedapest Memorandum.

„Er is een verschil tussen de VS en het VK enerzijds en Rusland anderzijds. Rusland schond het memorandum. VS en VK steunen Oekraïne consistent en steunen het Oekraïense militaire apparaat nu ook consistent.”

Is die militaire hulp voldoende?

„Onze krijgsmacht is battleproof, is in staat het land te verdedigen. Maar we hebben nog wel wapens uit de 20ste eeuw. We hebben dus meer militaire assistentie nodig: alles wat ertoe leidt dat ook wij een krijgsmacht van de 21ste eeuw hebben.”